

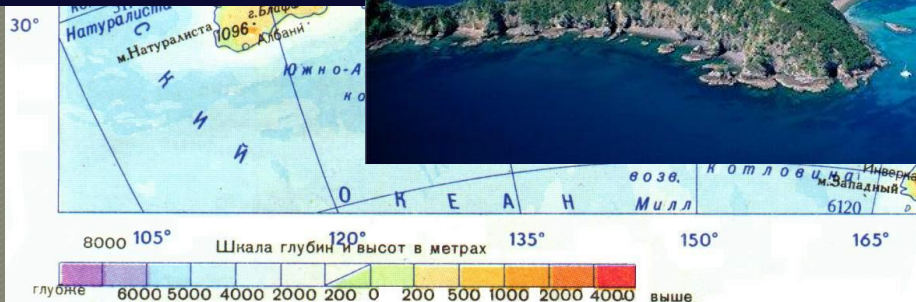
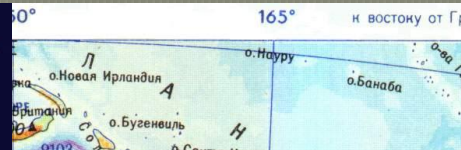
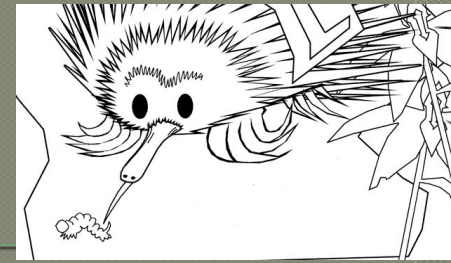

Першозвірі або яйцекладні.

Першозвірі або яйцекладні чи клоакові — невелика

група (5 видів) найпримітивніших сучасних ссавців, поширених в Австралії та на розташованих поблизу неї островах (Нова Зеландія, Тасманія, Нова Гвінея). На відміну від інших ссавців і подібно до плазунів, вони розмножуються, відкладаючи яйця. Плацента в самок відсутня, молочні залози не мають сосків, і дитинчата, що вилупилися з яєць, злизують молоко з шерсті матері. Незважаючи на волосяний покрив, яйцекладні не мають постійної температури тіла. Головний мозок розвинений відносно слабо. Ї клоака

- **Єхидни**, також відомі під їхнім австралійським ім'ям „колючий мурахоїд”, є єдиними нині живучими тваринами з ряду однопрохідних, за виключенням качкодзьоба. В теперішній час існує три види єхидн, що об'єднані в два роди родини Єхиднові.

Загальні дані

Єхидни схожі на невеликого дикобраза, завдяки тому, що вони покриті грубою шерстю та голками. Максимальна довжина їхнього тіла складає приблизно 30 сантиметрів. Їхні щелепи витягнуті у вузький „дзьоб”. Кінцівки єхидн короткі та вельми сильні, з великими кігтями, завдяки чому ці тварини є потужними копателями. Єхидни не мають зубів, в них дуже маленький рот, тому харчуються вони злизуючи своїм довгим клейким язиком термітів, мурах, та інших невеликих безхребетних, котрих розчавлюють.

Поведінка та спосіб життя

Єхидни більшу частину року (поза шлюбним сезоном, що настає в середині зими, звичайно в липні та серпні) проживають одинаками. Вони є територіальними тваринами, але сусідні території можуть дещо накладатись. Єхидна весь час повільно простує своєю територією у пошуках здобичі, не маючи постійного лігва. Незважаючи на своє товсте та незграбне тіло, вона плаває наподив добре, і в змозі долати досить великі водойми.

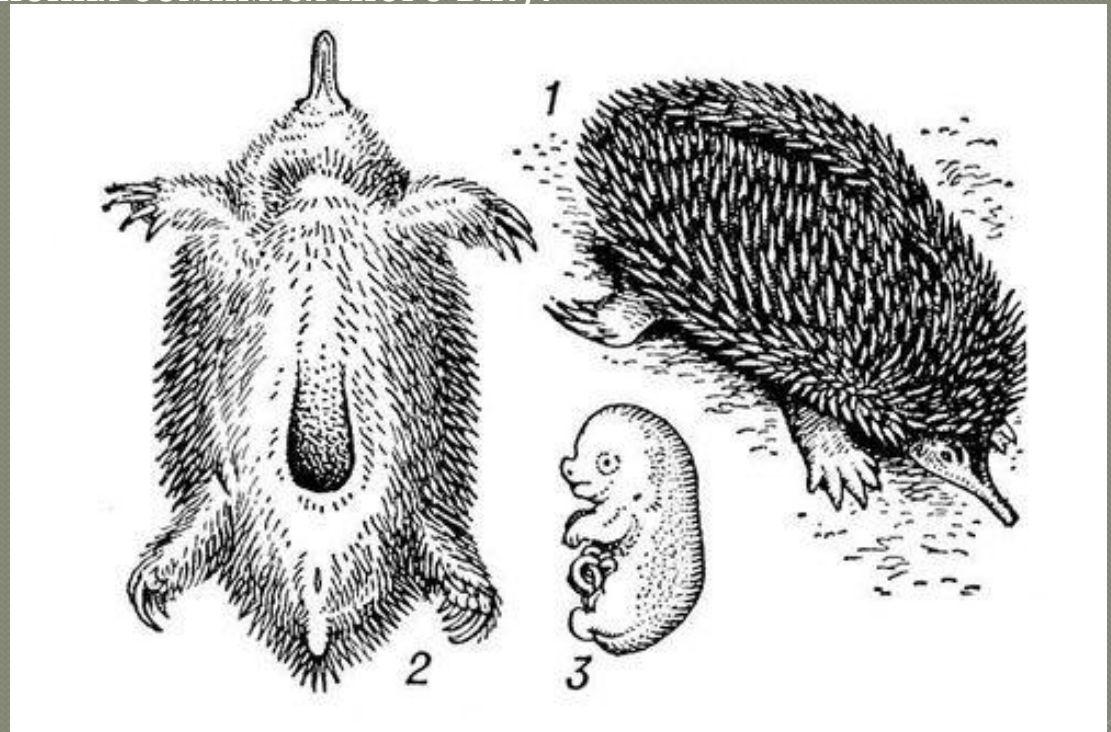
Ці тварини мають досить гострий зір, і швидко помічають найменші рухи навколо них. У випадку непокоєння або якоїсь загрози, єхидна швидко ховається у щільному чагарнику, або в земляних чи скельних розщелинах. При відсутності таких природніх притулків єхидна напочуд швидко закопується у землю, доки зовні не залишаться лише кілька голків з самої верхньої ділянки спини. Або, якщо місцевість рівна та відкрита, а ґрунт твердий, просто звертаються в шар, наслідуючи їжака.

- Небагато хижаків може впоратись з таким захистом: досвідчені собаки дінго, лиси, іноді кішки та свині можуть вбити дорослу єхидну, заставши її на ділянці твердого рівного ґрунту і атакуючи в черево (шар, в якій звертається єхидна, не є суцільним). Також, за деякими відомостями, на молодих єхиден полюють австралійські варани. Самка єхидни відкладає одне яйце з м'якою шкарлупою через 22 доби після парування, і розміщує його в своїй сумці. „Насиджування” займає десять діб; дитинча після цього харчується молоком, яке виділяється порами шкіри на двох молочних полях (однопрохідні ссавці не мають сосків) і лишається в сумці матері від 45 до 55 днів, коли в нього починають рости голки. Після цього мати риє дитячу нору, де лишає дитинча, повертаючись кожні 4-5 днів, щоб його нагодувати його молоком. Таким чином молода єхидна годується до досягнення семимісячного віку.

Австралійська короткодзьоба єхидна:

1 — вигляд збоку; 2 — вигляд з черевного боку; 3 — зародок (вийнятий з сумки).

Маленький качкодзьоб

Систематика

- Сучасні єхидни об'єднані в родину Єхиднові та підрозділяються на два роди. Рід *Zaglossus* (проехидни) влючає два сучасні види, а також два види, відомі по викопним решткам. Рід *Tachyglossus* (справжні єхидни) влючає єдиний сучасний вид, і в ньому, на теперішній час, вимерлих видів не знайдено.
- Рід *Zaglossus*** Обидва види цього роду є ендеміками Нової Гвінеї. Обидва вони рідкісні, не в останній час тому, що аборигени цього острова полюють на них заради їжі. Ці єхидни харчуються у листовій підстилці в лісах, полюючи на хробаків та комах. Вид Довгоноса єхидна (*Zaglossus bruijnii*) відомий з високогірних лісів Нової Гвінеї. Вид Довгоноса єхидна-циклоп (*Zaglossus attenboroughi*) відкритий нещодавно, і мешкає у високогірних лісах та на гірських рівнинах. Види *Zaglossus robustus* та *Zaglossus hacketti* є вимерлими, відомими по викопним решткам.

Довгоноса єхидна (*Zaglossus bruijnii*)

Рід *Tachyglossus*

- Коротконоса єхидна (*Tachyglossus aculeatus*) мешкає на південному сході Нової Гвінеї та майже на всій території Австралії: від Австралійських Альп, де взимку випадає сніг, до пустель середини континенту; всюди, де можна знайти її основну їжу – мурах та термітів. Розмір цього виду дещо менший, ніж видів роду *Zaglossus*, а довжина шерсті більша: у підвиду, що мешкає в регіоні з найбільш холодними зимами (на о. Тасманія) шерсть часом навіть довша за голки.
- Ця єхидна є довгоживучим видом та видом, що легко адаптується до найрізноманітніших умов. В горах взимку вона впадає в сплячку, а в пустелі в спекотний денний час ховається у розщелинах скель, і виходить на полювання тільки вночі (в інших частинах ареалу це денний вид). При цьому в пустелі в прохолодну погоду коротко вдень.

Коротконоса єхидна (*Tachyglossus aculeatus*) з о. Тасманія

○ Різне

- Завезені в Австралію хижі ссавці та втрата звичних місць життя, призвело до визнання коротконосої єхидни вимираючим видом. Коротконоса єхидна зображена на багатьох австралійських поштових марках, а також на монеті в 5 австралійських центів.

**Коротконоса єхидна на монеті
вартістю 5 австралійських центів**

- **Качкодзьоб**, (*Ornithorhynchus anatinus*) — водоплавний ссавець з ряду однопрохідних, які проживають в Австралії. Це єдиний сучасний представник родини Качкодзьобових (*Ornithorhynchidae*); разом з єхиднами утворює ряд однопрохідних (*Monotremata*) — тварин, за рядом ознак близьких до плазунів.

- Це унікальна тварина є одним з символів Австралії; воно зображене на реверсі австралійської монети в 20 центів.

- Качкодзьоб цікавий тим, що використовує свій "дзьоб" для електролокації рухів м'язів своєї здобичі.

**Качкодзьоб на
малюнку XIX
століття**

Зовнішній вигляд

Довжина тулуба качкодзьоба становить 30—40 см, хвоста — 10—15 см, важить він до 2 кг. Самці приблизно на третину більші за самиць. Тіло у качкодзьоба приземисте, коротконоге; хвіст пласкуватий, схожий на хвіст бобра, але вкритий шерстю, котра з віком помітно рідшає. У хвості качкодзьоба, як у тасманського диявола, відкладаються запаси жиру. Хутро у нього густе, м'яке, звичано темно-коричневе на спині та рудувате чи сіре на череві. Голова кругла. Попереду лицьовий відділ витягнутий у плаский дзьоб довжиною приблизно 65 мм, шириною 50 мм. Дзьоб не жорсткий, як у птахів, а м'який, вкритий еластичною голою шкірою, котра напнута на дві тонкі, довгі, дугоподібні кісточки. Ротова порожнина розширена в защічні мішки, в котрих під час годівлі запасається їжа. Знизу біля основи дзьоба самці мають специфічну залозу, що виробляє секрет з мускусним запахом. У молодих качкодзьобів 8 зубів, але вони неміцні та швидко стираються, замінюючись роговими пластинками.

Зоо новости
www.zoo-news.ru

ALLDAY.RU

Лапи у качкодзьоба п'ятипалі, пристосовані як для плавання, так і для риття землі. Плавальна перетинка на передніх лапах видається перед пальцями, але може вигинатися таким чином, що кігті опиняються виставленими зовні, перетворюючи плавальну кінцівку у копальну. Перетинки на задніх лапах розвинуті значно слабше; для плавання качкодзьоб використовує не задні лапи, як другі напівводні тварини, а передні. Задні лапи у воді виконують функцію керма, а хвіст служить стабілізатором. Хода качкодзьоба на суші більше нагадує ходу рептилії — ноги він ставить з боків тіла.

Відомо, що чоловічі особини "австралійського аборигена" володіють отруйними шпорами на задніх лапах. Отрута, яка в них розташована, здатна убити тварину розміром з собаку і принести істотні больові відчуття людині.

Рептилії

+

Птахи

+

Ссавці

Отрута

Яйця

Лактація

Учені проаналізували геном самки качкодзьоба Гленні (Glennie) з австралійського штату Новий Південний Уельс. Дослідники виявили порядка 18,5 тисяч генів і порівняли їх послідовності з генетичною інформацією людини, миші, собаки, опосума і курки.

Вченіми був зроблений висновок, що частки генома різних тварин співіснують в хромосомному наборі одного організму.

Так чи варто дивуватися, що "розшифрувавши качкодзьоба" і порівнявши його "код" з хромосомними наборами інших тварин, дослідники відкрили в нім "шматочки" все тих же птахів, рептилій і ссавців?

Варто!!!